

14

**Οργάνωση του Χρόνου Εργασίας
των Εκτελούντων
Κινητές Δραστηριότητες
Οδικών Μεταφορών**

ΜΕΡΟΣ Α: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Εισαγωγή

Στο πλαίσιο εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, τέθηκε σε ισχύ στις 6 Μαΐου 2005 ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας των Εκτελούντων Κινητές Δραστηριότητες Οδικών Μεταφορών Νόμος του 2005.

Σκοπός

Κύριος σκοπός του Νόμου είναι ο καθορισμός των ελάχιστων προδιαγραφών για την οργάνωση του χρόνου εργασίας όσων εκτελούν κινητές δραστηριότητες οδικών μεταφορών, με στόχο:

- Τη βελτίωση της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των προσώπων αυτών,
- τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας,
- την περαιτέρω προσέγγιση των όρων ανταγωνισμού στις οδικές μεταφορές, και
- τη συμπλήρωση των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 561/2006 και της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας αναφορικά με την Εργασία Πληρωμάτων Οχημάτων που απασχολούνται στις Διεθνείς Οδικές Μεταφορές (Συμφωνία AETR).

Πεδίο εφαρμογής

Ο Νόμος καλύπτει τους μετακινούμενους εργαζόμενους που απασχολούνται σε εταιρείες εγκατεστημένες στη Δημοκρατία και συμμετέχουν σε δραστηριότητες οδικών μεταφορών εμπορευμάτων ή επιβατών που διέπονται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 561/2006, τον περί Ελέγχου των Ωρών Οδήγησης και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων Νόμο ή/και τη Συμφωνία AETR.

Ο Νόμος θα εφαρμόζεται, επίσης, στους αυτοαπασχολούμενους οδηγούς από τις 23 Μαρτίου 2009.

Για τους μετακινούμενους εργαζόμενους, οι οποίοι δεν εμπίπτουν στις κατηγορίες που καθορίζονται πιο πάνω, εφαρμόζονται οι διατάξεις των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996 έως 2003.

Μετακινούμενος εργαζόμενος

Μετακινούμενος εργαζόμενος είναι κάθε εργαζόμενος ο οποίος ανήκει στο μετακινούμενο προσωπικό (ο οδηγός, το πλήρωμα του οχήματος, άλλοι μετακινούμενοι εργαζόμενοι καθώς επίσης οι ασκούμενοι και οι μαθητευόμενοι) μιας επιχείρησης που εκτελεί για λογαριασμό τρίτου ή για ίδιο λογαριασμό οδικές μεταφορές επιβατών ή εμπορευμάτων.

Αυτοαπασχολούμενος οδηγός

Αυτοαπασχολούμενος οδηγός είναι κάθε πρόσωπο του οποίου η κύρια επαγγελματική δραστηριότητα είναι η εκτέλεση, με πληρωμή, οδικών μεταφορών επιβατών ή εμπορευμάτων με βάση σχετική επαγγελματική άδεια για την πραγματοποίηση των εν λόγω μεταφορών. Επίσης, ο αυτοαπασχολούμενος οδηγός πρέπει:

- Να έχει την ελευθερία να εργάζεται αυτόνομα και να μην συνδέεται με εργοδότη, είτε με σύμβαση εργασίας είτε με οποιαδήποτε άλλη μορφή ιεραρχικής εργασιακής σχέσης,
- να είναι ελεύθερος να οργανώνει τις σχετικές δραστηριότητες,
- το εισόδημά του να εξαρτάται άμεσα από τα πραγματοποιούμενα κέρδη, και
- να έχει την ελευθερία, ατομικά ή μέσω συνεργασίας με άλλους αυτοαπασχολούμενους οδηγούς, να έχει εμπορικές σχέσεις με διάφορους πελάτες.

Εκτελών κινητές δραστηριότητες οδικών μεταφορών

Εκτελών κινητές δραστηριότητες οδικών μεταφορών είναι κάθε μετακινούμενος εργαζόμενος ή αυτοαπασχολούμενος οδηγός που εκτελεί τέτοιες δραστηριότητες.

Θέση εργασίας

Θέση εργασίας θεωρείται:

- Ο τόπος όπου βρίσκεται η βασική εγκατάσταση της επιχείρησης καθώς και οι δευτερεύουσες εγκαταστάσεις της,
- το όχημα που χρησιμοποιεί ο εκτελών κινητές δραστηριότητες οδικών μεταφορών όταν εκτελεί καθήκοντα, και
- κάθε άλλος χώρος όπου εκτελούνται δραστηριότητες που συνδέονται με τη διενέργεια της μεταφοράς.

Χρόνος εργασίας μετακινούμενων εργαζομένων

Ο χρόνος εργασίας των μετακινούμενων εργαζομένων είναι κάθε περίοδος από την έναρξη μέχρι τη λήξη της εργασίας τους, κατά την οποία βρίσκονται στη θέση εργασίας τους, στη διάθεση του εργοδότη και ασκούν τα καθήκοντα ή τις δραστηριότητές τους.

Ειδικότερα περιλαμβάνει:

- Οδήγηση,
- φόρτωση και εκφόρτωση,
- βοήθεια των επιβατών κατά την επιβίβαση και αποβίβασή τους από τα οχήματα,
- καθαρισμό και τεχνική συντήρηση των οχημάτων,

- όλες τις άλλες εργασίες που αποσκοπούν στην ασφάλεια του οχήματος, του φορτίου και των επιβατών ή στην εκπλήρωση των νόμιμων ή κανονιστικών υποχρεώσεων που συνδέονται άμεσα με τη μεταφορά (έλεγχος της φόρτωσης και εκφόρτωσης, διοικητικές διατυπώσεις με την αστυνομία, τα τελωνεία κ.ά.),
- τις περιόδους κατά τις οποίες ο μετακινούμενος εργαζόμενος δεν μπορεί να διαθέσει ελεύθερα το χρόνο του και οφείλει να βρίσκεται στη θέση εργασίας του, έτοιμος να αναλάβει τη συνήθη εργασία του, εκτελώντας ορισμένα καθήκοντα που συνδέονται με την υπηρεσία.

Χρόνος εργασίας αυτοαπασχολούμενων οδηγών

Ο χρόνος εργασίας των αυτοαπασχολούμενων οδηγών είναι η περίοδος από την έναρξη μέχρι τη λήξη της εργασίας κατά τη διάρκεια της οποίας ο αυτοαπασχολούμενος οδηγός βρίσκεται στον τόπο εργασίας του, στη διάθεση του πελάτη και ασκεί τα καθήκοντά του ή δραστηριότητες διαφορετικές από τις γενικές διοικητικές εργασίες που δεν είναι άμεσα συνδεδεμένες με τη συγκεκριμένη εκτέλεση της μεταφοράς.

Περίοδος υποχρέωσης διαθεσιμότητας

Περίοδος υποχρέωσης διαθεσιμότητας είναι η περίοδος κατά την οποία ο μετακινούμενος εργαζόμενος δεν οφείλει να παραμένει στον τόπο εργασίας του, αλλά πρέπει να είναι διαθέσιμος ώστε να ανταποκρίνεται σε ενδεχόμενες κλήσεις για να οδηγήσει ή να εκτελέσει άλλη εργασία. Ειδικότερα περιλαμβάνει:

- Τις περιόδους κατά τις οποίες ο μετακινούμενος εργαζόμενος συνοδεύει όχημα μεταφερόμενο με οχηματαγωγό ή με τρένο,
- τις περιόδους αναμονής στα σύνορα και αυτές που οφείλονται σε απαγορεύσεις της κυκλοφορίας,
- το χρόνο κατά τον οποίο ο μετακινούμενος εργαζόμενος, ο οποίος οδηγεί εκ περιτροπής, βρίσκεται στη θέση του συνοδηγού ή σε κουκέτα, ενώ το όχημα κινείται.

Σημειώνεται, ότι τα διαλείμματα και ο χρόνος ανάπαυσης δεν θεωρούνται περίοδος υποχρέωσης διαθεσιμότητας.

ΜΕΡΟΣ Β: ΚΥΡΙΕΣ ΠΡΟΝΟΙΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Χρόνος εργασίας

- Ο μέσος εβδομαδιαίος χρόνος εργασίας δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 48 ώρες.
- Ο μέγιστος εβδομαδιαίος χρόνος εργασίας μπορεί να αυξηθεί μέχρι 60 ώρες, εφόσον ο μέσος χρόνος εργασίας του μετακινούμενου εργαζόμενου ή του αυτοαπασχολούμενου οδηγού σε περίοδο 4 μηνών, δεν υπερβαίνει τις 48 ώρες την εβδομάδα. Η περίοδος αυτή αρχίζει από την πρώτη εβδομάδα αύξησης του χρόνου εργασίας άνω των 48 ωρών.

113

Χρόνος εργασίας σε περίπτωση πολλών εργοδοτών

Ο χρόνος εργασίας σε δύο ή περισσότερους εργοδότες αποτελείται από το σύνολο των ωρών εργασίας στους εργοδότες αυτούς. Στην συγκεκριμένη περίπτωση ο εργοδότης οφείλει να ζητά γραπτώς από το μετακινούμενο εργαζόμενο ενημέρωση για το χρόνο εργασίας που εκτελεί ή εκτέλεσε σε άλλο εργοδότη και ο μετακινούμενος εργαζόμενος να του παρέχει τις σχετικές πληροφορίες γραπτώς.

Διαλείμματα

Μετά από 6 διαδοχικές ώρες εργασίας, ο εκτελών κινητές δραστηριότητες οδικών μεταφορών θα πρέπει να κάνει διάλειμμα. Ο χρόνος διαλείμματος, ο οποίος καταγράφεται στον πίνακα που ακολουθεί, είναι ανάλογος με το χρόνο εργασίας και μπορεί να χωρίζεται σε διαλείμματα τουλάχιστον 15 λεπτών το καθένα.

Χρόνος Εργασίας	Διάλειμμα
6-9 ώρες	τουλάχιστον 30 λεπτά
9 ώρες και άνω	τουλάχιστον 45 λεπτά

Οι διατάξεις για το διάλειμμα που περιέχονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 561/2006 πρέπει να τηρούνται.

Ημερήσια και εβδομαδιαία ανάπαυση

Για την ανάπαυση των μετακινούμενων εργαζομένων εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 561/2006 οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Εντός 24 ωρών από το τέλος της προηγούμενης περιόδου ημερήσιας ή εβδομαδιαίας ανάπαυσης, πρέπει να λαμβάνεται ημερήσια ανάπαυση τουλάχιστον 11 ωρών, η οποία μπορεί να μειωθεί μέχρι και 9 ώρες, τρεις φορές την εβδομάδα.

- Κατά τη διάρκεια δύο συνεχόμενων εβδομάδων, ο οδηγός πρέπει να λαμβάνει μία περίοδο ανάπαυσης τουλάχιστον 45 ωρών ανά εβδομάδα ή περίοδο ανάπαυσης 45 ωρών την μία εβδομάδα και τουλάχιστον 24 ωρών την επόμενη εβδομάδα. Στη δεύτερη περίπτωση, όπου λαμβάνεται μειωμένη περίοδος ανάπαυσης τουλάχιστον 24 ωρών, πρέπει να παρέχεται αντισταθμιστικός χρόνος ανάπαυσης πριν το τέλος της τρίτης εβδομάδας που ακολουθεί την εν λόγω εβδομάδα.

Νυχτερινή εργασία

Νυχτερινή εργασία θεωρείται κάθε εργασία που περιλαμβάνει χρόνο εργασίας (ανεξαρτήτως διάρκειας) μεταξύ των ωρών 00:00 και 04:00 π.μ. Η νυχτερινή εργασία δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 10 ώρες ανά 24ωρο.

Σ' ό,τι αφορά τη νυχτερινή εργασία, χορηγείται αποζημίωση με βάση τις συλλογικές συμβάσεις ή τις συμφωνίες που γίνονται μεταξύ των εργοδοτών και των εκπροσώπων των μετακινούμενων εργαζομένων.

Οδηγός που δεν πληροί τα κριτήρια του αυτοαπασχολούμενου οδηγού

Ο οδηγός που δεν πληροί τα κριτήρια που καθορίστηκαν για τον αυτοαπασχολούμενο οδηγό, έχει τις ίδιες υποχρεώσεις και δικαιώματα με τον μετακινούμενο εργαζόμενο.

Πληροφόρηση και τήρηση αρχείου

Ο εργοδότης οφείλει να:

- Ενημερώνει τους μετακινούμενους εργαζόμενους για τον εσωτερικό κανονισμό της επιχείρησης, τις συλλογικές συμβάσεις και τις τυχόν συμφωνίες επιχείρησης,
- καταγράφει το χρόνο εργασίας τους σε αρχεία, τα οποία πρέπει να φυλάσσονται τουλάχιστον για δύο έτη, και
- παρέχει στους μετακινούμενους εργαζόμενους, μετά από αίτησή τους, αντίγραφο του αρχείου καταγραφής των ωρών εργασίας.

Η τήρηση αρχείου με το χρόνο εργασίας και η φύλαξη του για δύο έτη, θα πρέπει να γίνεται και από τον αυτοαπασχολούμενο οδηγό από τις 23 Μαρτίου 2009.

ΜΕΡΟΣ Γ: ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Ευνοϊκότερες ρυθμίσεις

Ο Νόμος δεν εμποδίζει ευνοϊκότερους όρους εργασίας με νομοθεσία, συλλογικές συμβάσεις ή με άλλο τρόπο.

Παρεκκλίσεις

Οι παρεκκλίσεις από το χρόνο εργασίας και τη νυχτερινή εργασία επιτρέπονται για λόγους αντικειμενικούς ή τεχνικούς ή σχετικούς με την οργάνωση της εργασίας. Οι εν λόγω παρεκκλίσεις πρέπει να είναι αποτέλεσμα συλλογικών συμβάσεων ή συμφωνιών που γίνονται μεταξύ των εργοδοτών και των εκπροσώπων των μετακινούμενων εργαζομένων.

Διορισμός Επιθεωρητών

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί να διορίσει επιθεωρητές για την αποτελεσματική εφαρμογή του Νόμου.

Παρεμπόδιση έργου

Όποιος εσκεμμένα παρεμποδίζει επιθεωρητή ή αστυνομικό είναι ένοχος αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους 3 μήνες ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τα €1.281 ή και στις δύο αυτές ποινές.

Αδικήματα και ποινές

Οποιοδήποτε πρόσωπο παραλείπει να συμμορφωθεί με οποιοσδήποτε διατάξεις του Νόμου ή των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού ή επιτρέπει σε πρόσωπο που εργοδοτεί να προβαίνει σε τέτοια παράβαση, είναι ένοχος αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους 6 μήνες ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις €3.417 ή και στις δύο αυτές ποινές.

Όταν νομικό πρόσωπο διαπράττει το αδίκημα, κάθε πρόσωπο που το αντιπροσωπεύει ή αξιωματούχος του ή άλλο πρόσωπο με τέτοια ιδιότητα που εξουσιοδοτεί ή παρακινεί ή επιτρέπει τη διάπραξη του αδικήματος, είναι, ταυτόχρονα με το νομικό πρόσωπο, ένοχο του αδικήματος αυτού και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται στις ποινές που προβλέπονται για το συγκεκριμένο αδίκημα.